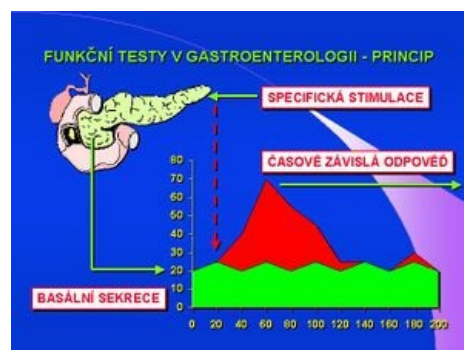

Funkční testy v gastroenterologii

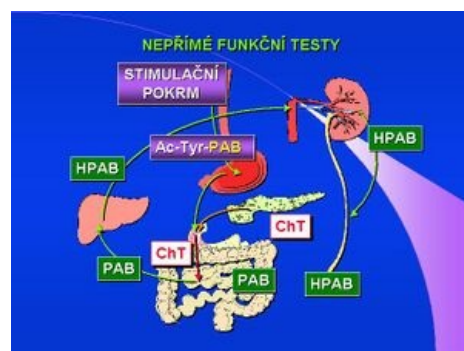
Funkční testy tvoří významnou složku klinicko-diagnostického procesu v gastroenterologii. Doplnují výsledky zobrazovacích technik o podstatnou informaci, kterou je funkce orgánu, resp. schopnost reagovat na stimulaci. Funkční test zahrnuje přesně definovanou stimulaci a výsledek je interpretován jako odpověď orgánu na stimulaci s přihlédnutím k bazálním hodnotám analytu před stimulací. U nepřímých funkčních testů je nutno navíc při interpretaci posuzovat funkci dalších orgánů nebo systémů, které se na procesu podílejí.

Příkladem může být **nepřímý test exokrinní funkce pankreatu**. Perorálně je podán substrát s PABA markerem, pankreatická hydrolýza peptidu marker uvolňuje, ten je absorbován v tenkém střevě, hydrolyzován v játrech, a konečně je analyt vylučován ledvinami. Laboratorní výsledek je tak nutno interpretovat se znalostmi dalších funkčních vztahů, především renálních funkcí, které výsledek velmi často ovlivňují. U dechových testů je nutno znát ventilační poměry, je-li analyt metabolizován v játrech, jaterní funkce apod. Komplexní zhodnocení a interpretace u funkčních testů vyžaduje úzkou spolupráci s indikujícím lékařem.

Technologický rozvoj zobrazovacích metod v gastroenterologii nabízí v současné době kombinaci morfologického zobrazení a současně vyhodnocení některých funkčních aspektů vyšetřovaného orgánu. Metody ERCP a MRCP lze provádět při současné stimulaci i.v. podaným sekretinem nebo cholecystokininem, a vznikají tak moderní kombinované vyšetřovací postupy S-MRCP, MRCPQ nebo ePFT (endoskopický pankreatický funkční test). Endoskopicky lze provádět i „dechový test“ typu UBT s podáním 20 mg značené močoviny a odběrem plynného obsahu žaludku biotickým kanálem endoskopu.

Funkční testy v gastroenterologii - princip

Nepřímé funkční testy

Odkazy

Související články

- Vyšetřovací metody v gastroenterologii
- Laboratorní metody v gastroenterologii
- Vyšetření stolice

Zdroj

- se svolením autora převzato z KOCNA, Petr. *GastroLab : MiniEncyklopedie laboratorních metod v gastroenterologii* [online]. ©2002. Poslední revize 2011-01-08, [cit. 2011-03-04]. <<http://www1.f1.cuni.cz/~kocna/glab/glency1.htm>>.

Použitá literatura

- LIEB, JG, et al. Pancreatic function testing: here to stay for the 21st century. *World J Gastroenterol*. 2008, vol. 14, no. 20, s. 3149-58, ISSN 1007-9327. PMID: 18506918 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18506918>).
- URITA, Y, et al. Ten-second endoscopic breath test using a 20-mg dose of ¹³C-urea to detect Helicobacter pylori infection. *Hepatogastroenterology*. 2007, vol. 54, no. 75, s. 951-4, ISSN 0172-6390. PMID: 17591101 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17591101>).
- GILLAMS, A, et al. Correlation of MRCP quantification (MRCPQ) with conventional non-invasive pancreatic exocrine function tests. *Abdom Imaging*. 2008, vol. 33, no. 4, s. 469-73, ISSN 0942-8925 (Print), 1432-0509 (Electronic). PMID: 17653788 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17653788>).
- GILLAMS, AR, et al. Quantitative secretin MRCP (MRCPQ): results in 215 patients with known or suspected pancreatic pathology. *Eur Radiol*. 2007, vol. 17, no. 11, s. 2984-90, ISSN 0938-7994 (Print), 1432-1084 (Electronic). PMID: 17619882 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17619882>).
- SCHNEIDER, AR, et al. Does secretin-stimulated MRCP predict exocrine pancreatic insufficiency?: A comparison with noninvasive exocrine pancreatic function tests. *J Clin Gastroenterol*. 2006, vol. 40, no. 9, s. 851-5, ISSN 0192-0790 (Print), 1539-2031 (Electronic). PMID: 17016144 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17016144>).

Sekretin-pankreozymin test

- BALI, MA, et al. Evaluation of somatostatin inhibitory effect on pancreatic exocrine function using secretin-enhanced dynamic magnetic resonance cholangiopancreatography: a crossover, randomized, double blind, placebo-controlled study. *Pancreas*. 2006, vol. 32, no. 4, s. 346-50, ISSN 0885-3177 (Print), 1536-4828 (Electronic). PMID: 16670616 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16670616>).
- STEVENS, T, et al. A randomized crossover study of secretin-stimulated endoscopic and dreiling tube pancreatic function test methods in healthy subjects. *Am J Gastroenterol*. 2006, vol. 101, no. 2, s. 351-5, ISSN 0002-9270 (Print), 1572-0241 (Electronic). PMID: 16454842 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16454842>).
- BALI, MA, et al. Quantification of pancreatic exocrine function with secretin-enhanced magnetic resonance cholangiopancreatography: normal values and short-term effects of pancreatic duct drainage procedures in chronic pancreatitis. Initial results. *Eur Radiol*. 2005, vol. 15, no. 10, s. 2110-21, ISSN 0938-7994 (Print), 1432-1084 (Electronic). PMID: 15991016 (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15991016>).